

си увѣнчани,<sup>16</sup> нѣма ни човѣколюбие, ни любовь ближнаго, ни вѣра, сичко е особна користъ и лична полза!“. Най-после Раковски безнадеждно се отзава и за западнитѣ дѣржави, които се обявяватъ за „великодушни човѣколюбцы“: „Напусто нѣци сѫ били на мнение, что Европа въистинѣ е взела съжаленіе за страждящи въ Турско христіянски народи... вся нейна съ великорѣчие приставлена обящанія явихѫ ся напротивъ въ суха и суетна слѣдствія: действително ничто не ся испълне“.<sup>17</sup> Той видѣ, че както за свободата, така и за федерацията на балканитѣ говорятъ не самитѣ народи, а управляващите кржгове и правителствата, обладани отъ шовинизъмъ. И заключи: че за дѣлото на свободата не помога само перото, ни единичнитѣ жертви на герои, ни дипломацията, ни „лъжливата“ Европа, ни съседнитѣ на България дѣржави, ни „покровителката“ на славянитѣ — Русия.... А въ момента положението на раята е извѣнредно лошо: убийства и безчестия не преставатъ; пжтищата затворени отъ разбойници, и ни селянинъ, ни търговецъ смѣе да се отдае на работа. Турция е на разпадане и банкррутъ.. На народа, естествено, не остава друго, освенъ